

CONSIDERAȚII ÎN LEGĂTURĂ CU EVOLUȚIA ÎN ROMÂNIA A REGLEMENTĂRILOR PRIVIND COMBATERICA ȘI PREVENIREA ACTELOR DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

Maria BANCIU*

Sorina Lucreția DRĂGAN**

Abstract

Prevention and abatement of family violence is part of the national policy of family protection and assistance and is a major public health issue. The part played by the State is that of applying policies meant to lead to family consolidation, protection and assistance, to the fulfillment of the fundamental principles of family legislation, as well as the fulfillment of equal opportunities between women and men in achieving their human right to life without violence.

Keywords: *prevention, family violence, protection*

Violența în familie reprezintă o temă de mare actualitate, fiind una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană. Amplasarea și gravitatea acestui fenomen a impus necesitatea de a acorda protecție victimelor violenței în familie prin prevenirea și combaterea acestora.

Statisticile oficiale ale autorităților publice centrale arată că în perioada 2004-2011 au existat raportate un număr de aproximativ 82.000 de cazuri de violență în familie și 800 decese, aceste valori fiind însă mult mai mari deoarece nu toate au fost raportate și deci n-au putut intra în statistici¹.

Recunoașterea incontestabilă a acestei forme de violență, a constituit și încă constituie atât pe plan internațional cât și intern un subiect de dezbatere, care din păcate pâna în prezent, nu a putut fi stopat.

Efectele preocupărilor internaționale pentru prevenirea și combaterea violenței s-au materializat în adoptarea mai multor instrumente internaționale² care au stat și la baza legislației românești în domeniu.

Tot un astfel de instrument comunitar dar mai recent este *Convenția de la Istanbul* sau *Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței*

---

* Prof. univ. dr. Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir București, Facultatea de Drept Cluj-Napoca.

** Lector univ. dr. Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir București, Facultatea de Drept Cluj-Napoca.

¹ 21% Sondaj Gallup, 2003, realizat în București, respectiv 18,4% Sondaj CURS realizat la nivel național în cadrul proiectului VIODOM.

² Carta Națiunilor Unite - 24 octombrie 1945; Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW), adoptată și deschisă spre semnare de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în 1979 și ratificată de România în 1981; s.a.

împotriva femeilor și a violenței domestice deschis în luna mai 2011, de către Consiliul Europei spre semnare și ratificare tuturor statelor membre³.

Printre actele normative de la noi care se aliniază îndrumărilor comunitare privind protecția contra violenței în familie este și codul nostru penal.

În acest context se impune precizarea că vechiul Cod Penal⁴, reglementa ca *măsură de siguranță interdicția de a reveni în locuința familiei*. Măsura era aplicabilă pe o durată de un an, în ipoteza îndeplinirii cumulative a mai multor condiții⁵

1. în primul rând autorul să fi comis o infracțiune de lovire sau orice alte acte de violență, cauzatoare de suferințe fizice sau psihice, asupra membrilor familiei. Poate fi vorba așadar atât de infracțiuni îndreptate împotriva integrității corporale a persoanelor, cât și împotriva libertății sexuale a acestuia și a demnității ei. Este evident faptul că subiectul pasiv al infracțiunii comise trebuie să fie un membru al familiei infractorului, care, în sensul art. 149¹, este soțul sau ruda apropiată, dacă aceasta din urmă locuiește și gospodărește împreună cu infractorul.

2. în al doilea rând, aplicarea măsurii de siguranță era condiționată de reținerea *caracterului infracțional al faptei comise* (spre deosebire de majoritatea măsurilor de siguranță care pot fi aplicate și în ipoteza în care suntem în prezența unei simple fapte prevăzute de legea penală). Mai mult, nu este suficient ca fapta să fie infracțiune, fiind *necesar ca aceasta să fie sancționată de către instanță cu pedeapsa închisorii de cel puțin un an*.

3. în al treilea rând, *starea de pericol*, care este o condiție sine qua non a aplicării oricărei măsuri de siguranță, nu este prezumată de legiuitor, constatarea existenței ei fiind lăsată la aprecierea instanței.

4. o condiție esențială o constituie faptul manifestării de voință a părții vătămate, în sensul că aceasta trebuie să fie persoana care să ceară aplicarea măsurii de siguranță a interzicerii de a reveni în locuința familiei. În acest context, se impune precizarea că durata maximă pentru care poate fi dispusă măsura este de doi ani.

Modul în care legiuitorul a înțeles să protejeze victimele violenței în familie prin reglementarea acestei măsuri, a fost criticat în doctrină sub numeroase aspecte, cel mai important fiind aspectul eficacității acesteia⁶. Astfel, pe bună dreptate au fost exprimate rezerve, deoarece simpla interdicție aplicată agresorului de a reveni în locuința familiei este departe de a rezolva problemele ivite în practică. Cu titlu de exemplu, un soț sau concubin abuziv poate ocolind măsura de siguranță să își

³ Convenția a fost ratificată de Albania, Portugalia, Italia, Montenegro și Turcia, mai multe despre stadiul ratificării http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/about_en.asp.

⁴ Codul Penal din 1968, publicat în B. Of. 79 bis /21.06.1968 republicat în M. Of. nr. 65/1997/16.04 1997.

⁵ Art. 118¹: Interdicția de a reveni în locuința familiei pe o perioadă determinată.

Când persoana condamnată la pedeapsa închisorii de cel puțin un an pentru loviri sau orice alte acte de violență cauzatoare de suferințe fizice și psihice, săvârșite asupra membrilor familiei, dacă instanța constată că prezența acesteia în locuința familiei constituie un pericol grav pentru ceilalți membri ai familiei, poate lua față de această persoană măsura interzicerii de a reveni în locuința familiei, la cererea părții vătămate. Această măsură poate fi luată pe o durată de până la 2 ani.

⁶ A se vedea în acest sens și M. N. Radu, J. Adorjani, T. Morar, *Prevederi legislative cu privire la violența domestică*, în volumul *În spatele ușilor închise: Violența domestică și sistemul de justiție*, coordonatori: I Antal, M. Roth, G. Creazzo, Ed. Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, 2012, p. 43.

agreseze partenera la locul de muncă al acesteia sau la intrarea în blocul în care se află locuința familiei, situații în care măsura, care se dorește a fi de siguranță, este departe de a asigura finalitatea în vederea căreia a fost dispusă.

Din acest motiv, este binevenită modificarea pe care Noul Cod Penal⁷ a adus-o în această privință, prin art. 66 (1) lit. o, prin faptul scoaterii măsurii de restricție a contactului agresorului cu victima din cadrul măsurilor de siguranță și încadrarea acesteia în contextul pedepselor complementare. Astfel, potrivit art 66 din Noul Cod Penal: *pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi: (...) dreptul de a se apropia de locuința, locul de muncă, școala sau alte locuri unde victima desfășoară activități sociale, în condițiile stabilite de instanța de judecată.*

După cum se poate deduce de la o primă lecturare a textului, prin faptul încadrării măsurii de restricție împotriva agresorului între pedepsele complementare, protecția este mai completă, consecințele ei juridice fiind importante mai ales și prin faptul că instanța are posibilitatea de a lua măsura, indiferent de pedeapsa aplicată - închisoare sau amendă.

Iată deci cum legiuitorul a reușit să găsească rezolvarea practică a problemei, astfel că fie și doar modificarea conținutului unui text să poată constitui o perfecționare a legii în activitatea de combatere și mai ales de prevenire a violenței în familie.

Legea cadru în materie în legislația națională este Legea nr. **217/2003**⁸ pentru prevenirea și combaterea violenței în familie modificată succesiv prin mai multe reglementări dintre care cel mai recent Legea nr. 25/2012⁹ care a apărut ca o necesitate de a se lua măsuri legislative și instituționale menite pe de o parte să limiteze fenomenul violenței prin măsuri punitive față de agresori, iar pe de altă parte, să vină în sprijinul victimelor acestor violențe¹⁰.

Prevenirea și combaterea violenței în familie face parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importantă problemă de sănătate publică. Rolul statului constă în aplicarea unor politici care să ducă la consolidarea,

⁷ Legea nr. 187/2009, publicată în M.Of. nr. 510/24.07.2009, în vigoare de la 1 februarie 2014.

⁸ Publicată în M Of. nr. 367 din 29 mai 2003 și ulterior a fost modificată și completată prin numeroase alte reglementări succesive.

⁹ Publicată în M. Of., nr. 165 din 13 martie 2012. O.U.G: nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice, publicată în M. Of., nr. 464 din 29 iunie 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 194/2004, publicată în M. Of., nr. 486 din 31 mai 2004, cu modificările ulterioare; O. G. nr. 95/2003 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în M. Of. nr. 13 din 8 ianuarie 2004, aprobată prin Legea nr. 180/2004, publicată în M Of nr. 457 din 21 mai 2004; Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în M. Of. nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁰ Pentru o analiza a dispozițiilor inițiale ale Legii 217/2003 a se vedea și M. N. Radu, M. D. Radu, *Considerații privind legea pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*, în volumul Studii și cercetări din domeniul științelor socio-umane, vol. 12, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2004, p. 409-413.

ocrotirea și sprijinirea familiei, la asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației referitoare la familie, precum și la respectarea egalității de șanse între femei și bărbați în realizarea dreptului lor uman la viață fără violență.

Este cunoscut faptul că, alături de femei și copiii sunt ținta agresiunilor casnice. Instanța în baza rolului activ, atunci când constată existența uneia dintre situațiile care necesită instituirea unei măsuri de protecție specială a copilului, va sesiza de îndată autoritatea publică locală cu atribuții privind protecția copilului.

Dreptul copilului a nu fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante s-a impus ca urmare a unor constatări pe bază științifică care au dovedit faptul că, de cele mai multe ori, pedeapsa fizică are un efect contrar celui așteptat chiar dacă, pe termen scurt, pare să fie eficientă. Prin inducerea supunerii, pe termen lung, pedeapsa fizică, în loc să disciplineze copilul, poate duce la dezvoltarea comportamentelor opuse, precum agresivitatea, delinvența și manifestările antisociale. Copiii pot dezvolta, de asemenea, sentimente de teamă, furie și anxietate sau pot învăța, în mod greșit, că forța și nu argumentele logice, primeaza în rezolvarea conflictelor¹¹. Este necesar a fi utilizate strategii care se bazează cât mai puțin pe relația de putere, punând în schimb accentul pe explicarea așteptărilor și a comportamentelor dorite.

Expresie a acestui drept este faptul că măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice ori acelea care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoțională a copilului.

Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 217/2003, pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, nu exista o dispoziție legală care să interzică expres părintelui aplicarea unor măsuri de corecție cu caracter coercitiv. Tăcerea legiuitorului a oferit posibilitatea exprimării unor opinii în literatura juridică în sensul acceptării existenței unui drept de corecție al părintelui asupra copilului său minor¹². Interzicerea aplicării unor măsuri de corecție cu caracter coercitiv, este consacrată astăzi și prin dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Astfel, art. 28 din lege reglementează dreptul copilului la respectarea personalității și individualității sale, stabilind și interdicția de a fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante. Nerespectarea acestui drept constituie un abuz din partea părintelui sau ocrotitorului legal. Se poate observa că, pe de o parte, în ceea ce privește sfera subiecților activi ai faptelor abuzive, dispozițiile art. 89 din Legea nr. 272/2004 coincid cu cele ale Legii nr. 217/2003, deoarece acestea pot fi comise nu numai de către părinte, ci de către orice persoană care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de copilul minor. Pe de altă parte, spre deosebire de prevederile Legii nr. 217/2003, noțiunea de abuz, în sensul Legii nr. 272/2004, include atât fapte intenționate, cât și fapte comise din culpă. Astfel, „prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, de încredere sau de autoritate față de acesta, prin care este periclitată viața, dezvoltarea mentală,

¹¹ A se vedea M. Banciu, *Dreptul familiei*, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2000, p. 315

¹² A se vedea I. P. Filipescu, *Tratat de dreptul familiei*, Editura All Beck, București, 2000, p. 385.

spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului”. De asemenea, „prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului, de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități, fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului”.

Pentru a se sublinia și mai mult la nivel național importanța acestui drept al copilului la respectarea personalității și individualității sale și de a nu fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante, a fost adoptată Legea nr. 497/2006 pentru consacrarea zilei de 5 iunie ca *Ziua împotriva violenței asupra copilului în România*¹³.

Art. 2 din Legea nr. 217 modificată în 2013 enumeră principiile¹⁴ care asigură protecția și promovarea drepturilor victimelor violenței în familie de către autoritățile administrației publice centrale și locale, care au obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea violenței în familie și pentru preîntâmpinarea unor situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței în familie.

Legea 217/2003 definește în art. 3 violența în familie ca fiind orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare ori de apărare, manifestată fizic sau verbal, săvârșită de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii¹⁵, care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale ori psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate. De asemenea, violență în familie poate fi considerată și împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale.

Violența în familie se manifestă sub următoarele forme: *violența verbală, violența psihologică, violența fizică, violența sexuală, violența economică, violența socială, violența spirituală*.

Victima violenței în familie are dreptul: la respectarea personalității, demnității și a vieții sale private; la informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale; la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale; la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită, la consiliere și asistență juridică gratuită¹⁶.

Prevenirea și combaterii violenței în familie, se poate realiza doar prin colaborarea și coordonarea eforturilor tuturor instituțiilor și persoanelor responsabile, cu atribuții în domeniu. În acest scop Ministerele și celelalte organe centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile vor desfășura,

¹³ Publicată în M. Of. nr. 16 din ianuarie 2007.

¹⁴ Principiile: a) principiul legalității; b) principiul respectării demnității umane; c) principiul prevenirii săvârșirii actelor de violență în familie; d) principiul celerității; e) principiul parteneriatului; f) principiul egalității de șanse și de tratament.

¹⁵ Pentru detalii privind înțelesul expresiei „membru de familie” a se vedea M. N. Radu, M. D. Radu, *The concept of „family member” in the romanian penal legislation*, Valahia University Law Study, vol. 18, nr. 2/2011, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2011, p. 48-52

¹⁶ Pentru detalii privind aceste drepturi a se vedea M. N. Radu, M. D. Radu, *The rights of the female victim of family violence*, publicat în „Revista de Drept Public” (n. s.), 2012, p. 155.

separat sau, după caz, în cooperare, activități de prevenire și combatere a violenței în familie.

În prezent autoritatea publică centrală este Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale care elaborează politica de asistență socială și promovează drepturile victimelor violenței în familie.

Guvernul României a adoptat în anul 2012, prin H.G. nr. 1156/2012¹⁷ Strategia Națională pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017 care stabilește un set de măsuri destinate să reducă sau să contribuie la diminuarea actelor de violență în familie, să atenueze sentimentul de insecuritate al victimei precum și să reducă riscul recidivei și facilitarea unui reintegrări sociale a persoanelor care au comis infractiuni de violență în familie.

Obiectivul general al Strategiei constă în prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului; protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat, și adoptarea unor politici și măsuri specifice; promovarea cooperării intersectoriale și susținerea parteneriatului cu societatea civilă și a parteneriatului public-privat în implementarea politicilor în domeniu.

Un rol important are Ministerul Sănătății, împreună cu Ministerul Administrației și Internelor, care elaborează și difuzează materiale documentare privind cauzele și consecințele violenței în familie.

Alături de ministerele mai sus menționate și în colaborare cu organizațiile neguvernamentale cu activitate în familie atribuții importante are și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Prin hotărâri ale consiliilor județene sau, după caz, ale consiliilor locale, respectiv ale sectoarelor municipiului București și al Consiliului General al Municipiului București se aprobă înființarea, organizarea și funcționarea unităților pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

Unitățile pentru prevenirea și combaterea violenței în familie pot fi *publice*, *private* sau în *parteneriat public-privat*. Ele se oferă gratuit următoarele servicii sociale destinate victimelor :

a) *centrele de primire în regim de urgență denumite adăposturi*¹⁸, ele sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, de tip rezidențial, care asigură protecție, găzduire, îngrijire și consiliere victimelor violenței în familie. Locația adăposturilor nu este adusă la cunoștința publicului larg, ea rămânând secretă.

Adăposturile asigură, pe o perioadă determinată, asistență familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului. De asemenea se asigură asistență medicală și îngrijire, hrană, cazare, consiliere psihologică și consiliere juridică. În adăpost primirea victimelor se face numai în caz de urgență sau cu aprobarea scrisă a directorului direcției generale de asistență socială și protecția copilului, atunci când izolarea victimei de agresor se impune ca măsură de protecție. Izolarea de agresori a victimelor se face cu consimțământul acestora sau, după caz, al reprezentantului legal. Autorilor actului de agresiune le este

¹⁷ Publicată în M. Of., nr. 819 din 6 decembrie 2012.

¹⁸ 59 de adăposturi pentru victimele violenței în familie, dintre care 38 sunt publice, 2 - în parteneriat public-privat și 19 - private.

interzis accesul în incinta adăpostului unde se găesc victimele. Adăposturile sunt obligate să încheie o convenție de colaborare cu un spital sau cu altă unitate sanitară, care să asigure îngrijirea medicală și psihiatrică victimilor.

b) *centre de recuperare pentru victimele violenței în familie* care sunt unități de asistență socială de tip rezidențial, cu sau fără personalitate juridică, care asigură găzduirea, îngrijirea, consilierea juridică și psihologică, sprijin în vederea adaptării la o viață activă, prin inserția profesională a victimelor violenței în familie, precum și reabilitarea și reinsertia socială a acestora.

c) *centre de asistență destinate agresorilor*¹⁹ care sunt unități de asistență socială care funcționează ca centre de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură reabilitarea și reinsertia socială a acestora, măsuri educative, precum și servicii de consiliere și mediere familială.

d) *centre pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*²⁰ ca unități de asistență socială în regim de zi, cu sau fără personalitate juridică, care asigură asistență socială, consiliere psihologică, juridică, precum și informarea și orientarea victimelor violenței în familie.

e) *centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației* care sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, care oferă servicii de informare și educare, asistență socială și un serviciu telefonic de urgență pentru informare și consiliere.

Potrivit art. 23 din Legea 217/2003 persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție, prin care să se dispună, cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre măsurile sau obligațiile sau interdicțiile indicate expres de lege²¹:

Instanța competentă pentru emiterea ordinului de protecție este judecătoria de pe raza teritorială în care își are domiciliul sau reședința victima.

Cererea pentru emiterea ordinului poate fi introdusă de victimă personal sau de către reprezentantul legal al acesteia. Cererea poate fi introdusă în numele victimei și de către procuror sau reprezentantul autorității sau structurii competente, de la nivelul unității administrativ-teritoriale, cu atribuții în materia protecției victimelor violenței în familie. De asemenea și reprezentantul oricăruia dintre furnizorii de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, poate introduce cererea dar numai cu acordul victimei²². Persoana care solicită ordinul de protecție poate fi asistată sau reprezentată prin avocat la cerere însă pentru persoana împotriva căreia se solicită ordinul de protecție asistența juridică este obligatorie.

Permițând introducerea alternativă a cererii pentru emiterea ordinului de protecție și reprezentantului victimei ori procurorului sau celorlalte persoane arătate legiuitorul urmărește evitarea situațiilor în care cererea nu este introdusă pentru că

¹⁹ 3 centre care ofera servicii sociale adresate agresorilor familiali.

²⁰ 20 centre de prevenire și combatere a violenței în familie, dintre care 10 sunt publice, 1 – în parteneriat public-privat și 9 – private.

²¹ Din lipsă de spațiu nu le putem enumera.

²² În același sens a se vedea și M. N. Radu, J. Adorjani, T. Morar, *op. cit.*, p. 40.

victima nu se află într-o stare care să-i permită din punct de vedere fizic sau chiar din punct de vedere psihic să inițieze un astfel de demers. În aceste cazuri, însă, victima poate renunța la judecarea cererii privind ordinul de protecție, iar renunțarea se face oricând în condițiile art. 246 din Codul de procedură civilă, fie verbal în ședință, fie prin cerere scrisă, și se constată prin încheiere dată fără drept de apel.

Se apreciază²³ că un astfel de ordin poate fi emis nu numai într-o cauză penală (atunci când, spre exemplu, există demersuri judiciare pentru instituirea ordinului cu privire la o faptă de vătămare corporală a unui membru de familie) ci și într-o cauză civilă (atunci când, spre exemplu, într-un proces de divorț se constată că unul dintre soți este agresat verbal în mod repetat de către celălalt soț), chiar dacă nu există niciun fel de demers judiciar anterior procesului, dar victima agresiunii psihologice, spre exemplu, solicită cu ocazia divorțului emiterea unui astfel de ordin de protecție.

Cererea este scutită de taxa judiciară de timbru, măsură prin care se dorește evitarea situațiilor în care cererea nu este introdusă din cauza lipsei de resurse materiale în care se află victima violenței.

În ceea ce privește durata măsurilor dispuse prin ordinul de protecție stabilite de judecător, acestea nu vor putea depăși 6 luni de la data emiterii ordinului, spre deosebire de măsura ordinului de restricție. La expirarea duratei măsurilor de protecție, persoana protejată poate solicita un nou ordin de protecție, dacă există indicii că, în lipsa măsurilor de protecție, viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea i-ar fi puse în pericol.

Cererile se judecă de urgență, în camera de consiliu, cu participarea obligatorie a procurorului și cu respectarea regulilor de procedură penală pentru cauzele urgente.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 din legea hotărârea prin care se dispune ordinul de protecție este supusă numai recursului, în termen de 3 zile de la pronunțare dacă s-a dat cu citarea părților și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor. Instanța de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, dar numai cu plata unei cauțiuni al cărei quantum se va stabili de către aceasta. Recursul se va judeca cu citarea părților fiind obligatorie participarea procurorului.

Ordinul de protecție este executoriu acesta se va comunica de îndată structurilor Poliției Române în a căror rază teritorială se află locuința victimei și a agresorului, pentru a se pune în executare de îndată, sub supravegherea lor.

Măsura privind ordinul de protecție poate fi și revocată sau înlocuită cu altă măsură la cererea persoanei împotriva căreia s-a dispus o măsură dacă sunt îndeplinite, cumulativ, anumite condiții printre care condiția esențială de-a exista întotdeauna indicii temeinice că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței sau pentru familia acesteia.:

De subliniat este că măsura ordinului de protecție a unei persoane reglementat în legislația noastră este preluată din Directiva nr. 2011/99/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind ordinul European de protecție. Acest ordin european, însă, are o paletă mai largă de măsuri de protecție a persoanei, împotriva violenței unei alte persoane care poate, în orice fel, să-i pună în

²³ A se vedea M. Gorunescu la <http://www.juridice.ro/209698/ordinul-de-protectie-in-legislatia-romaneasca.html>

pericol viața sau integritatea fizică, psihologică, sexuală, precum și demnitatea și libertatea acesteia.

Ordinul național de protecție reglementat în legea noastră de protecție împotriva violențe are o sferă de aplicare mai restrânsă, limitându-se doar la victimele violenței în familie. De aceea, s-a apreciat în literatura de specialitate²⁴ că este necesară extinderea posibilității de emitere a unui ordin de protecție și pentru alte categorii de victime ale violenței nu numai cele din mediul familial.

Oricum, reglementarea în vigoare a protecției persoanelor contra violenței a făcut și la noi un pas important spre dezideratul de perfecționare a statului de drept românesc.

---

²⁴ A se vedea M. Gorunescu la <http://www.juridice.ro/209698/ordinul-de-protectie-in-legislatia-romaneasca.html>.